

Christine Manganová

M A

R O

K Ā N

K A

HOST

*Dívka ve vlaku potkala Talentovaného
pana Ripleyho pod marockým sluncem.*
THE TIMES

Christine Manganová
Marokánka

Christine Manganová

Brno 2019

Tangerine

Copyright © 2018 by Christine Mangan

All rights reserved

Cover photo © Jiří Lubojacký, 2019

Translation © Matouš Hájek, 2019

**Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2019
(elektronické vydání)**

ISBN 978-80-7577-895-6 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-896-3 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-897-0 (Formát MobiPocket)

*Mým rodičům, kteří nepřestali věřit, že to dokážu.
A R. K., navždy.*

PROLOG

Španělsko

Tři chlapi musejí zabrat, aby dostali tělo z vody.

Na první pohled je zřejmé, že patří muži, ale nic víc. Už se do něj stihli pustit ptáci, možná je přivábily stříbrné odlesky spony na kravatě. Ale jsou to jenom straky, říkají si chlapi. „Asi mu přes cestu přeběhla černá kočka,“ pokusí se jeden z nich o vtip. Zvednou tělo a zaskočí je jeho tíha. „Copak mrtví váží víc než živí?“ diví se další z mužů nahlas. Čekají na příjezd policie a usilovně se snaží nedívat dolů, vyhnout se pohledu na prázdné důlky, kde kdysi spočívaly nebožtíkovy oči. Neznají jeden druhého, ale všechny tři teď pojí cosi hlubšího než příbuzenský vztah.

Pravdivý je samozřejmě jen začátek, zbytek jsem si prostě vymyslela. Když tu tak sedím a rozhlížím se po místnosti nebo se dívám z okna, mám na takové věci čas. Scenerie za oknem se mění, ale jinak nic. Někdo by to asi nazval zíráním, ale já bych namítla, že toto je jiné: tak jiné, jako se liší denní snění od přemýšlení.

Venku je horko, blíží se léto. Slunce pomalu zapadá a obloha se barví do zvláštního odstínu žluté, varujícího před bouří na obzoru. Právě v takových chvílích, kdy v těžkém, horkém vzduchu visí tichá hrozba, kdy zavírám oči a nasávám vůni, tehdy si dokážu vybavit Tanger.

Je to vůně keramické pece, něčeho teplého, ale ne žhavého, jako by někdo opékal žužu, jen ne tak sladké. Je v ní cítit závan koření, něco trochu povědomého jako skořice, hřebíček, možná kardamom, a do toho cosi docela neznámého. Ta vůně mě uklidňuje jako vzpomínka z dětství, do níž se zachumláte a která vám slíbí šťastný konec jako z pohádky. Je to samozřejmě iluze. Pod touto konejšivou vůní bzučí masačky, hemží se švábi a hladové kočky sledují nepřejícím pohledem každý váš pohyb.

Město se většinou jeví jako horečnatý sen, třpytivá fata morgána, o níž jsem málem sama sebe přesvědčila, že bývala skutečná, že jsem v ní žila a že lidé, které si vybavuji, byli z masa a kostí, a nejen průsvitné přízraky, které si vybájila má mysl. Zjistila jsem, že čas plyne rychle a místa a lidi mění na historii a později na historiky. Dělá mi problém vzpomenout si, jaký je mezi nimi rozdíl, mozek si se mnou teď často hraje na schovávanou. V nejhorších chvílích — v těch nejlepších — zapomínám i na ni. Na to, co se stalo. Je to zvláštní pocit. Ona je totiž pořád se mnou, pořád vyčkává těsně pod povrchem, jako by měla každou chvíli prorazit nahoru. Sem tam se ale stává, že si nemůžu vybavit ani její jméno. Rozhodla jsem se tedy poznamenat si ho na cokoli, co mám po ruce. V noci, když jsou sestry pryč, si ho pro sebe šeptám, jako by šlo o modlitbičku, kterou jsem se naučila jako malá, jako bych si tím opakováním měla vytrénovat paměť, abych přestala zapomínat: zapomenout nesmíš, vtlokám si do hlavy.

Ozve se zaťukání a do pokoje vstoupí mladá zrzka s podnosem v rukou. Vidím, že paže má poseté pihami tak hustě, až drobné hnědé skvrnky překrývají bledou kůži pod nimi.

Zkoušela už je někdy počítat? napadá mě.

Sklopím oči, z nočního stolku na mě vykoukne jméno naškrábané na kusu papíru a začne naléhat. Nepatří mně, ale působí důležitě, jako bych si ho měla s někým spojit. Dopřeji své mysli trochu klidu. Tato metoda se mi osvědčila: usilovně se snažím přestat myslet a tajně přitom žhavím mozek na plné obrátky.

Ale nestane se nic.

„Budete snídat?“

Vzhlednu a k vlastnímu údivu před sebou vidím neznámou dívku s tmavě zrzavými vlasy. Nemůže jí být víc než třicet, takže nás dělí jen pár let. Zrzky nosí smůlu, pomyslím si. Nemá se člověk před vyplutím na moře zrzkám vyhýbat? Myslím, že se nejspíš brzy přes moře vypravím, do Tangeru. Teď jsem nervózní a ráda bych, aby to zrzavé zlé znamení odešlo z mého pokoje. „Kde jste se tu vzala?“ naléhám na ni a dávám najevo nelibost nad tím, že se ani neobtěžovala zaklepat.

Přejde mou otázkou bez odpovědi. „Vy dneska nemáte hlad?“ V ruce drží lžíci s nějakou šedou hmotou, snažím se vybavit si její název, ale mysl se mé snaze vzpírá. Naštvaně lžíci odstrčím a místo toho ukážu na útržek papíru na nočním stolku. „Hoďte to do koše,“ řeknu. „Někdo mi tu nechává vzkazy plné nesmyslů.“

Lehnu si zpátky na postel a peřinu vytáhnu až pod bradu.

Myslím, že je léto, ale v pokoji je najednou chladno jako v zimě.

Tanger, 1956

KAPITOLA PRVNÍ

Alice

V úterý jsem chodila na trh.

A spolu se mnou celé město. Začátek ohlašovaly ženy z pohoří Rif scházející slavnostně do údolí s košíky a vozíky plnými ovoce a zeleniny, které jejich osli táhli na zádech. Tanger během trhu ožíval: město zaplavily davy lidí, ulicemi proudili muži i ženy, místní i cizinci, a všichni ukazovali a objednávali, dohadovali se a smlouvali, měnili mince za kousek toho a kousek onoho. V tyto dny jako by slunce svítilo jasněji a hřejivěji, cítila jsem, jak se mi opírá do šíje.

Stála jsem u okna, shlížela na ten bobtnající dav a tiše si přála, aby bylo stále pondělí. Věděla jsem však, že pondělí přináší jen klamavou naději a falešnou útěchu, protože po něm nastane další úterý a já budu muset zase čelit chaosu, který teď vířil pode mnou. Budu se muset postavit před neodolatelné rifske ženy oděné do jasných barev, jimiž poutají pozornost a soupeří o ni. Jejich oči budou hodnotit mé fádní, nevýrazné šaty, které se těm jejich nemohou rovnat, a mě ovládne strach, strach, že zaplatím příliš mnoho, aniž si to stihnu uvědomit, že dám prodavači nesprávnou minci, znemožním se, všichni se mi vysmějí a bude jim jasné, jakou chybou pro mě cesta sem byla.

Maroko. Už ten název evokoval obrazy rozlehlé pouštní pustiny a pronikavě rudého slunce. Když ho přede mnou John zmínil poprvé, vyprskla jsem drink, který mi předtím podal, a zakuckala se. Potkali jsme se v hotelu Ritz v londýnské ulici Piccadilly a jenom kvůli tetě Maude: její neustálé naléhání několik týdnů po mém návratu z Bennington College bylo jako bolehlav, kterého se nedá zbavit. Do Anglie jsem se vrátila teprve před pár měsíci, Johna jsem znala ještě kratší dobu, ale v tu chvíli jsem si tím, co cítím, byla jistá: jeho nadšením, jeho energií, která vyplňovala prostor kolem nás a vlnila se v teplém letním vzduchu. Nečekala jsem a pokusila se tu energii zachytit, udržet, ukrást si z ní kousek pro sebe a přitom jsem tomu nápadu dovolila, aby se mezi námi uhnízdil. Afrika. Maroko. O pár týdnů dřív bych se při těch slovech zarazila, o týden později zasmála, ale v tento den, v tuto konkrétní chvíli mi v kontextu Johnova vyprávění, jeho slibů, jeho snů připadala až příliš skutečná, příliš snadno dosažitelná. Poprvé od návratu z Vermontu jsem si uvědomila, že něco chci, aniž jsem přesně věděla co. Měla jsem tehdy podezření, že za tím vůbec nemusí být muž sedící přede mnou, že prostě jen něco chci a je mi jedno, co to bude. Napila jsem se koktejlu, který mi objednal. Šampaňské mezitím zteplalo a vyčpělo a na jazyku i v žaludku jsem cítila jeho kyselou chuť. Než jsem stihla změnit názor, naklonila jsem se dopředu a stiskla mu ruku.

A přestože John McAllister rozhodně nebyl tím, o kom jsem snila — byl hlasitý, družný, neomalený a často lehkovážný —, zalíbila se mi příležitost, kterou nabízel: zapomenout a nechat minulost být.

Nemyslet každíčkou vteřinu na to, k čemu došlo v Green Mountains, mrazivých horách ve Vermontu.

Už to byl rok, ale všechno pořád halila kouřová clona, z níž se mi nedařilo dostat. Bez ohledu na to, jak dlouho jsem se bludištěm potácela. *Je to tak lepší*, řekla mi teta, když jsem jí vyprávěla o mlhavém lesku ulpívajícím na mých vzpomínkách a o tom, že si nevybavuji podrobnosti té děsivé noci ani následujících dní. Nech minulost minulostí, prosila mě, jako by moje vzpomínky byly předměty, které můžu zavřít do krabice a zajistit tak, aby z nich nikdy neuniklo jediné tajemství.

Svým způsobem jsem se k minulosti otočila zády a čelem pak k Johnovi, k Tangeru, ke žhnoucímu marockému slunci. K dobrodružství, které mi sliboval: s žádostí o ruku a opravdovým prstýnkem, přestože místo obřadu jsme jen podepsali kus papíru.

„Ale to nejde,“ protestovala jsem nejdřív. „Skoro se neznáme.“

„Ale to víš, že se známe,“ ujišťoval mě. „Vždyt jsme prakticky příbuzní. Známe se až moc dobře, o tom nepochybuj.“ Šibalsky se na mě usmál.

Jméno si měnit nebudu, na tom jsem trvala. Z nějakého důvodu mi přišlo důležité uchovat si po tom všem nějakou část sebe a své rodiny. A pak tu byla ještě jedna věc a ta se mi vysvětlovala o dost složitěji, dokonce i před sebou samou. Ačkoli tetino opatrovnictví mým vstupem do manželství formálně zaniklo, pořád dohlížela na mé peníze. Jmění rodičů na mě mělo být převedeno až v den mých jednadvacátých narozenin. Změna příjmení by mohla vzbuzovat zbytečné pochybnosti. A proto když jsem se natáhla pro pas, stálo v něm Alice Shipleyová.

Zpočátku jsem si říkala, že Tanger nebude tak hrozný. Představovala jsem si, jak trávíme dny hraním tenisu pod žhavým marockým sluncem, skupina služebných

dělá, co nám na očích vidí, a jak si užíváme členství v soukromých klubech po celém městě. Věděla jsem, že život může vypadat i hůř. Ale John si usmyslel, že chce zažít skutečné Maroko a skutečný Tanger. Zatímco kolegové si najímali levnou marockou výpomoc a jejich ženy trávily dny poleháváním u bazénu a plánováním večírků, John se tomu všemu obloukem vyhýbal. Raději se potuloval po městě se svým přítelem Charliem a trávil hodiny v hammámech a na trzích, kouřil kif v zadních místnostech kaváren a neustále se snažil získat si přízeň místních. O kolegy a krajany se ani jeden z nich nezajímal. Byl to právě Charlie, kdo Johna k cestě do Tangeru přesvědčil: vykládal mu pohádky o kráse Maroka, kde si každý může dělat, co chce, a John se div nezbláznil z místa, které ještě ani neviděl. Ze začátku jsem se opravdu snažila, chodila jsem s ním na bleší trhy pro nábytek a do sůků nakupovat na večeri. Vyseďávala jsem vedle něj v kavárnách, usrkávala café au lait a při tom se snažila přepsat svou budoucnost v rozpáleném a prašném městě, které si John zamiloval na první pohled a které mně neustále proklouzávalo mezi prsty.

Pak ale došlo k tomu incidentu na bleším trhu.

V divoké skrumáži prodejců a stánků, starožitností a haraburdí ledabyly naskládáných ve vrstvách nad sebou jsem se jen na chvíli otočila a John byl pryč. Stála jsem tam, lidé proudili kolem a vráželi do mě ze všech stran. Cítila jsem povědomý nástup úzkosti, ruce jsem zatínala v pěst a do okrajů zorného pole se mi vkrádaly stíny, ty zvláštní, tenoučké přízraky, o nichž doktoři šeptem říkali, že jsou to jen představy, ale které mně připadaly skutečné, fyzické, hmatatelné a které se zvětšovaly, dokud jejich temná těla nezakrývala vše ostatní. V tu chvíli jsem bolestně pocítila, jak daleko jsem od

domova a od života, ve kterém jsem si sebe samu kdysi představovala.

John se potom smál a trval na tom, že odešel jenom na minutu, ale když si se mnou chtěl příště vyrazit, zavrtěla jsem hlavou a později si našla zase jinou výmluvu. Místo toho jsem trávila dlouhé, osamělé a vyčerpávající hodiny objevováním Tangeru z pohodlí našeho bytu. Po prvním týdnu jsem věděla, kolik kroků musím udělat, abych došla z jednoho konce pokoje na druhý — čtyřicet pět, někdy i víc, podle toho, jak dlouhé kroky jsem dělala.

Po nějaké době jsem začala pociťovat, jak nás postupně zaplavují Johnovy výčitky. Naše rozhovory se omezily na praktické záležitosti, tedy na finance, přičemž hlavním zdrojem příjmu zůstávala má renta. John to s penězi neuměl, řekl mi to jednou v žertu, a tehdy jsem se na něj usmála, protože jsem měla za to, že tím myslí svůj nezájem o ně, že si z nich nedělá těžkou hlavu. Jak jsem však zanedlouho zjistila, ve skutečnosti tím myslel, že jeho rodinné jmění je téměř pryč, že mu zbývá akorát na to, aby se hezky oblékal a mohl tak dál předstírat, že má pořád přístup k bohatství, jaké měl kdysi, do něhož se narodil a na které si nepřestal činit nárok. Iluze, došlo mi. A tak jsem každý měsíc bez přemýšlení odevzdala svou rentu, aniž mě zajímalo, za co se peníze utrácejí.

A spolu s penězi mizel každý měsíc i John: mizel do svého tajemného města, které miloval s urputností, jakou jsem já nedokázala pochopit, a sám bloumal ulicemi, zatímco já zůstávala v bytě. Jako svůj vlastní věznitel i vězeň.

Podívala jsem se na hodiny a zamračila se. Když jsem je kontrolovala naposled, bylo teprve půl deváté, teď

se ručičky blížily ke dvanáctce. Zaklela jsem a rozběhla se k posteli sebrat oblečení, které jsem si na ni ráno nachystala. Ještě předtím, než jsem promarnila všechnen ten čas. Slíbila jsem totiž Johnovi, že zajdu na trh. Slíbila jsem sama sobě, že to zkusím. Teď jsem si odhodlaně prohlížela připravené oblečení. Mělo budit zdání obyčejné ženy chystající se na každotýdenní nákupy: punčochy, boty a šaty, které jsem koupila v Anglii, těsně před odjezdem do Tangeru.

Když jsem si šaty přetahovala přes hlavu, všimla jsem si trhlínky na přední straně, v místě, kde krajková vsadka přecházela v límeček. Přimhouřila jsem oči, zblízka se na trhlínku zadívala a při pohledu na zničenou látku jsem se snažila potlačit třes a přesvědčit samu sebe, že to není žádná předzvěst, žádné zlé znamení a že to vůbec nic neznamená.

V pokoji bylo horko, a tak jsem vyšla na balkon. Nutně jsem se v tu chvíli potřebovala vymanit z tísnivého sevření čtyř stěn. Zavřela jsem oči a zoufale se snažila zachytit alespoň náznak vánku. Čekala jsem však marně. Venku nebylo nic, obklopoval mě jen nehybný, suchý žár Tangeru.

Uplynula minuta, po ní další. V tichu jsem poslouchala vlastní dech a najednou mě přepadl zvláštní pocit, že mě někdo sleduje. Otevřela jsem oči a bleskla pohledem dolů na ulici. Nikdo tam nebyl. Jen několik místních obyvatel pospíchalo na trh, který se pomalu chýlil ke konci. „Musíš se sebrat,“ zašeptala jsem a zamířila zpátky do bezpečí našeho bytu. Navzdory vlastním slovům jsem za sebou s bušícím srdcem pevně zavřela okna. Podívala jsem se na hodiny, bylo půl druhé. Trh počká, řekla jsem si.